

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova

Vlada Crne Gore
Kabinet predsjednika
Kancelarija za evropske integracije

INFORMACIJA

**o predsjedavanju Crne Gore Strategijom Evropske unije za Jadransko-jonski region
(EUSAIR), s predlogom Programa predsjedavanja**

Podgorica, novembar 2018.

Uvod

Strategija Evropske unije za Jadransko-jonski region (EUSAIR) je inovativni **instrument saradnje između zemalja članica EU i zemalja kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU iz Jadransko-jonske regije**. Zemlje koje učestvuju u sprovođenju Strategije su: **Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Grčka, Hrvatska Italija, Slovenija i Srbija**. Strategija Evropske unije za Jadransko-jonsku regiju se nadovezuje na više od 10 godina saradnje unutar Jadransko-jonske inicijative i na ranije usvojenu Pomorsku strategiju za Jadransko i Jonsko more iz 2012.

Evropski savjet je zvanično odobrio Strategiju 24. X 2014. Glavni cilj Strategije je da **promoviše ekonomski i društveni prosperitet i rast u regionu**, kroz unapređenje atraktivnosti, konkurentnosti i povezivanja, **ali i da podstakne integraciju Zapadnog Balkana u EU**, što je za Crnu Goru od posebne važnosti.

Jadransko-jonski program transnacionalne saradnje 2014 - 2020 (ADRION) je uspostavljen da doprinese sprovođenju Strategije EU za Jadransko-jonsku regiju (EUSAIR), te ima za cilj bolju integraciju zemalja članica i nečlanica EU, kao i jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije, koristeći se bogatim prirodnim, kulturnim i ljudskim resursima na teritoriji Jadranskog i Jonskog mora. **Četvrti prioritet Jadransko-jonskog transnacionalnog programa (ADRION) se odnosi na podršku upravljanju Strategijom EU za Jadransko-jonski region – EUSAIR** i sprovodi se kroz Projekat „Jedinica za podršku – Podrška upravljanju Strategijom Evropske unije za Jadransko-jonski region (EUSAIR)- Facility Point“. **U skladu sa zaključcima Vlade br: 07-3707 od 14. decembra 2017. godine** Kancelarija za evropske integracije (ranije Ministarstvo evropskih poslova), sprovodi ovaj strateški projekat koji pruža podršku u realizaciji aktivnosti i sprovođenja EUSAIR-a. Projektom se finansiraju troškovi učešća na EUSAIR tematske i druge sastanke koji se direktno tiču EUSAIR-a, za članove Radne grupe koju čine predstavnici: Kancelarije za evropske integracije, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva kulture, Ministarstva ekonomije, Instituta za biologiju mora i Nacionalne turističke organizacije. Takođe, budžetom projekta su pokriveni i troškovi organizacije događaja u zemlji, a u vezi EUSAIR-a.

Na trećem **Forumu Strategije Evropske unije za Jadransko-jonski region održanom 23. V 2018. godine u Kataniji, Crna Gora je preuzela jednogodišnje predsjedavanja EUSAIR-om i Jadransko-jonskom inicijativom**.

Tokom predsjedavanja EUSAIR-om u Crnoj Gori biće realizovane brojne aktivnosti shodno prioritetima i Programu predsjedavanja i organizovan godišnji EUSAIR Forum. Program predsjedavanja je pripremljen od strane Kancelarije za evropske integracije i Ministarstva vanjskih poslova, kao institucija koje koordiniraju proces sprovođenja EUSAIR-a. Program predsjedavanja je

pripremljen naslanjajući se na sve prethodne programe, a u skladu sa ciljevima koji su predviđeni Strategijom, drugim zvaničnim dokumentima i temama koje su od značaja za Crnu Goru.

Institucionalni okvir i koordinacija na nacionalnom nivou

Imajući u vidu institucionalne promjene koje su se dogodile u prethodnom periodu, dio nadležnosti iz prethodno postojećeg Ministarstva evropskih poslova je prenijet na Kancelariju za evropske integracije. Stoga, u nadležnosti Kancelarije za evropske integracije nalazi se i koordinacija sprovođenja makroregionalnih strategija Evropske unije, od kojih je za Crnu Goru najznačajnija EUSAIR.

Saradnja u okviru EUSAIR-a je definisana kroz aktivnosti četiri tematska stuba: Plavi rast, Povezivanje regiona, Kvalitet životne sredine i Održivi turizam, odnosno kroz mrežu nacionalnih koordinatora i četiri Tematske radne grupe u okviru pomenutih stubova (TSG).

Crna Gora koordinira rad u okviru tematskog stuba – Plavi rast, zajedno sa Grčkom. Koordinatorica za stub Plavi rast je generalna direktorka Direktorata za ribarstvu u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, **Slavica Pavlović**.

Crna Gora ima **dva nacionalna koordinatora:** EUSAIR nacionalna koordinatorka na političkom nivou **Jelena Burzan**, generalna direktorka za EU u Ministarstvu vanjskih poslova i EUSAIR nacionalna koordinatorka za EU fondove **Ivana Glišević – Đurović**, zamjenica glavnog pregovarača i nacionalna IPA koordinatorka u Kancelariji za evropske integracije. EUSAIR nacionalni koordinatori zaduženi su da, na nacionalnom nivou, koordiniraju i prate proces sprovođenja EUSAIR, redovno održavaju konsultacije s resornim ministarstvima zaduženim sa sprovođenjem u tematskim oblastima, dok na nivou zemalja članica koje sprovode EUSAIR predstavljaju Crnu Goru i donose odluke u njeno ime.

Prethodno postojeće Ministarstvo evropskih poslova je u septembra 2017. godine formiralo **Radnu grupu za sprovođenje EUSAIR-a**. Kancelarija za evropske integracije je, zajedno s Ministarstvom vanjskih poslova, nastavila da redovno koordinira rad Radne grupe i sprovodi predviđene aktivnosti. U okviru Radne grupe su uključeni predstavnici Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstva održivoga razvoja i turizma, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva ekonomije, Ministarstva kulture, Instituta za biologiju mora i Nacionalne turistička organizacija.

Predsjedavanje Strategijom Evropske unije za Jadransko-jonski region (EUSAIR)

Zemlja koja predsjedava EUSAIR-om dužna je da, posredstvom koordinatora EUSAIR-a (u slučaju Crne Gore MVP i KEI), a zajedno sa svim uključenim resornim institucijama definiše prioritete predsjedavanja i pripremi godišnji kalendar aktivnosti. Shodno dosadašnjoj praksi, prioritet predsjedavanja je oblast koju svaka zemlja koordinira. U slučaju Crne Gore, riječ je o tematskom stubu Plavi rast. Nacrt crnogorskog Programa predsjedavanja pripremljen je od strane institucija koje koordiniraju sprovođenje u saradnji sa ostalim institucijama koje učestvuju u sprovođenju EUSAIR-a. **U fokusu crnogorskog predsjedavanja biće oblasti Plavog rasta i Održivog turizma**, sa akcentom na zaštitu životne sredine, kao i uspostavljanje finansijskog dijaloga u zemljama koje nisu članice EU i učestvuju u sprovođenju EUSAIR-a, unapređenje vidljivosti Strategije, jačanje postojećih koordinacionih mehanizama na svim nivoima, kao i stvaranje bolje sinergije sa drugim (regionalnim i ostalim) inicijativama/organizacijama.

Prilog 1: Predlog programa predsjedavanja Strategijom EU za Jadransko-jonski region sa indikativnim kalendarom aktivnosti

Uspješna saradnja u Jadransko-jonskoj regiji započeta je 2000. godine donošenjem/pokretanjem Jadransko-jonske inicijative i nastavljena 2014. godine donošenjem Strategije Evropske unije za Jadransko-jonski region. Međuvladina Jadransko-jonska inicijativa pokrenuta je s ciljem da ojača saradnju u regionu, promoviše političku i ekonomsku stabilnost, stvarajući dobar osnov za proces Evropskih integracija. Naslanjajući se na Inicijativu (JJI), makro-regionalna Strategija Evropske unije za Jadransko-jonski region predstavlja ima za cilj promociju društveno-ekonomskog rasta i jačanje saradnje između zemalja članica EU i Zapadnog Balkana, služeći kao jedan od mehanizama koji pomaže proces integracije i proširenja. EUSAIR pruža dodatne mogućnosti i doprinosi održavanju i jačanju transnacionalne i regionalne saradnje, kao i dobrosusjedskih odnosa.

Jadransko-jonski region ima značajnu ulogu u Evropi, imajući u vidu zajedničku istoriju i geografiju. Region je definisan basenom koji obuhvata ovu regiju. Učešće u sprovođenju EUSAIR-a predstavlja dodatni podstrek za zemlja Zapadnog Balkana koje nisu članice EU, pružajući mogućnost za usku saradnju sa zemljama članicama EU i usklađivanje sa politikama i standardima EU.

U svojstvu predsjedavajućeg, Crna Gora, kao prva zemlja koja predsjedavanja EUSAIR-om, namjerava da nastavi dalje sprovođenje dugoročnih ciljeva EUSAIR-a. Crnogorsko predsjedavanje usmjeriće napore ka dubljoj i široj saradnji između zemalja članica EU i kandidata i potencijalnih kandidata s fokusom na makroregionalni pristup cijelog regiona.

Tokom predstojećeg predsjedavanja EUSAIR-om, Crna Gora će nastaviti dalje sprovođenje dugoročnih ciljeva EUSAIR i obezbijediti kontinuitet sprovođenja prethodnih inicijativa koje se nadovezuju na italijansko predsjedavanje, a sve to u cilju obezbjeđivanja upravljanja Strategijom na svim nivoima.

Crna Gora će, tokom predsjedavanja EUSAIR-om, biti usmjerena na sljedeće prioritete:

- ❖ **Promociju oblasti Plavog rasta** i to održivog ribarstva, akvakulture i integrisanog upravljanja obalnim područjem. Predsjedavajući biće usmjeren na razvoj tradicionalnog tradicionalnog ribarstva i akvakulture **u cilju uspostavljanja dalje vidljivosti i povezivanja sa turizmom**. Takođe, predsjedavajući će biti posvećen ka integrisanom upravljanju priobalnim područjem sa ciljem smanjenja negativnih uticaja na morsku i životnu sredinu.
- ❖ Dalju **promociju i razvoj turizma**, imajući u vidu da je turizam i sektor putovanja jeda od važnijih faktora ekonomskog prosperiteta u Jadransko-jonskoj regiji.
- ❖ **Uspostavljanje finansijskog dijaloga** između zemalja koje koriste Instrument pretpristupne podrške (IPA), međunarodnih finansijskih i EU institucija, Upravljačkih tijela, čime bi ova vrsta dijaloga mogla da predstavlja odličnu priliku za pronalaženje finansijskih izvora.
- ❖ **Promociju Strategije Evropske unije za Jadransko-jonski region** na nacionalnim nivoima u svim zemljama i **podizanje svijesti**, fokusirajući se na targetiranu komunikaciju i sredstva.
- ❖ **Dalje unaprjeđenje postojećih koordinacionih mehanizama**. Ovaj cilj/prioritet biće ostvaren kroz dalje sprovođenje strateškog projekta 'Jedinica za podršku – Podrška upravljanju EUSAIR-Facility Point', u svim partnerskim zemljama, kao i uključujući stalnu uključenost na svim nivoima, od evropskog do lokalnog.
- ❖ **Obezbjeđivanje potpunog sprovođenja strateškog projekta** 'Jedinica za podršku – Podrška upravljanju EUSAIR-Facility Point', s fokusom na razvoj međusektorskih projekata između članica EU i zemalja koje nisu članice EU, a učestvuju u sprovođenju EUSAIR-a.
- ❖ **Jačanje dijaloga sa lokalnim i regionalnim tijelima, kao i nevladnim organizacijama**, posebno kroz saradnju sa Jadransko-jonskom mrežu gradova, univerziteta, regija i privrednih komora (AI-NURECC) i Forum jadransko-jonskih privrednih komora, gradova i univerziteta (AI-Fora).

INDIKATIVNI KALENDAR AKTIVNOSTI:

2018		
DATUM	MJESTO	NAZIV DOGAĐAJA
2. oktobar	Crna Gora	OECD seminar 'Jačanje nacionalnih koordinacionih EUSAIR mehanizama'
3. oktobar	Crna Gora	Sastanak Nadzorne grupe za strateški projekat 'Facility Point'
3. oktobar	Crna Gora	Tehnički sastanak koordinatora EUSAIR tematskih stubova
3. oktobar	Crna Gora	Neformalni sastanak EUSAIR nacionalnih koordinatora
3-4. oktobar	Crna Gora	Osmi sastanak Upravnog odbora Strategije EU za Jadransko-jonski region
4. oktobar	Crna Gora	Sastanak predsjedavajućeg Trija (IT-CG-SRB)
30. oktobar	Crna Gora	Povezivanje partnera u okviru ARIEL projekta
13. novembar	Crna Gora	Sastanak EUSAIR Tematske radne grupe Plavi rast
13-14. novembar	Crna Gora	Sastanak EUSAIR Tematske radne grupe Kvalitet životne sredine
14-15. novembar	Crna Gora	Međunarodna konferencija 'Integrisano upravljanje obalnim područjem'
IV kvartal	Crna Gora	EUSAIR info dan
2019		
januar	Crna Gora	Međunarodna konferencija 'Budućnost EUSAIR-a, u susret IPA III'
18-19. februar	Brisel, Belgija	Deveti sastanak Upravnog odbora Strategije EU za Jadransko-jonski region
II kvartal	Crna Gora	Sastanak EUSAIR tematske grupe Održivi turizam
II kvartal	Crna Gora	EUSAIR Forum info dan
II kvartal	Crna Gora	Međunarodna konferencija 'ERASMUS preduzetništvo za mlade'
maj	Crna Gora	EUSAIR/JJI ministarski sastanak
maj	Crna Gora	EUSAIR Forum